Gemeente Amsterdam

Initiatiefvoorstel voor de raadsvergadering van Datum vergadering

Nummer	Nummer
Directie	Ruimte en Duurzaamheid
Van	Krom
Datum	2 december 2024
Portefeuille	Dierenwelzijn
Agendapunt	Agendapunt

Onderwerp

Instemmen met het initiatiefvoorstel Amsterdam een duifvriendelijke stad van het lid Krom.

De gemeenteraad van Amsterdam besluit

1. In te stemmen met genoemd initiatiefvoorstel
2. Het college van burgemeester en wethouders te verzoeken:
    1. Een Amsterdams duivenbeleid te ontwikkelen waar in ieder geval de volgende maatregelen worden meegenomen;
        1. Een pilot met een duiventil op een na onderzoek aangewezen geschikte locatie;
        2. Een duivenredteam op te zetten dat tijdig en adequaat kan reageren op meldingen van duiven met afgeknelde pootjes of ander letsel en ziekte, eventueel in samenwerking met bestaande hulporganisaties in de stad;
        3. Een uitbreiding van de opvang voor duiven te organiseren die zorg nodig hebben, eventueel in samenwerking met bestaande hulporganisaties in de stad;
        4. Een lobby bij het Rijk, de NS en ProRail met als doel om het doden van duiven op Amsterdamse stations, spoorbruggen en dergelijken een halt toe te roepen
        5. De informatievoorziening te verbeteren over duiven rondom o.a. stringfoot, zwerfafval en meldingsmogelijkheden, ter bewustwording en educatie;
    2. Een monitor in te stellen naar de effectiviteit van het door de indiener voorgestelde Amsterdamse duivenbeleid;

Wettelijke grondslag

artikel 147a, lid 1 van de Gemeentewet

Initiatiefvoorstel

Amsterdam duivenstad

"Amsterdam staat voor een diervriendelijke stad. In 2019 werden we zelfs tot diervriendelijkste gemeente verkozen. Vele professionals en vrijwilligers werken met passie en betrokkenheid aan het blijvend verbeteren van de leefomstandigheden van de dieren in onze stad. Of het nu gaat om dieren in het wild of dieren die betrokken worden in sport, ontspanning of onderzoek. Met de Agenda Dieren

2024-2026 zetten we een nieuwe stap voorwaarts en maken we duidelijk waar het college zich voor inzet. We laten zien hoe we versterken wat we al doen en de verbinding leggen met nieuwe maatschappelijke actualiteiten en partners in de stad. Hoe we een stad willen creëren waarin dier en dierenwelzijn de aandacht krijgen die ze verdienen."

Zo luiden een aantal inleidende zinnen uit de Agenda Dieren 2024-2026, het dierenwelzijnsbeleid van de gemeente Amsterdam. Wat de Partij voor de Dieren betreft wordt één van de dieren in Amsterdam hier consequent over het hoofd gezien; de duif. Al honderden jaren is deze vogel onlosmakelijk verbonden met Amsterdam. Denk je aan de Dam, het Centraal Station of de Nieuwmarkt dan zal ook de duif bij eenieder op het netvlies komen. Met het gekoer en het gescharrel op de pleinen zijn ze een onmisbaar onderdeel van ons straatbeeld. Je kunt ze ook eigenlijk niet missen, want er leven er in Amsterdam zo'n 15.000[1]. Helaas ervaart onze stadsduif steeds meer problemen. Ze raken op grote schaal verstrikt in zwerfafval of haren waardoor de pootjes afsterven, hebben last van allerlei ziektes en aandoeningen én raken steeds vaker in conflict met de mens. Ook in de relatie tussen mens en duif is verbetering mogelijk. In plaats van duiven te zien als ongedierte of als ziekteverspreiders -iets wat ze vrijwel niet doen[2]-, is het nodig dat de mens duiven weer gaan beschouwen als wat ze simpelweg zijn; net zo'n onderdeel van de stad als de mens en alle andere dieren die hier leven.

Hoewel er ook bij andersoortige vogels problemen spelen, zoals de vreselijke verstrikkingen in hengeldraad en het voeren van ongezond voedsel aan watervogels moet er wat de Partij voor de Dieren betreft meer aandacht komen voor de problematiek rondom het welzijn van duiven, en is het noodzakelijk dat we deze dieren beter gaan verzorgen. We hebben namelijk een wettelijke zorgplicht ten aanzien van álle dieren, ook voor de duiven, die nu met regelmaat niet de zorg krijgen die ze nodig hebben. Ondergetekende is van mening dat de punten uit dit initiatiefvoorstel een significante bijdrage kunnen leveren aan het welzijn van Amsterdamse duiven en dat het een noodzakelijke aanvulling is op het Amsterdamse dierenwelzijnsbeleid.

De stadsduif: een kleine geschiedenis

De stadsduif is van origine een rotsduif (Columba Livia). In de middeleeuwen is de rotsduif op grote schaal door de mens gedomesticeerd. Een tijdlang werden zij gehouden door de mens in duiventillen en duiventorens, onder andere voor het vervoeren van post en voor vlees- en mestproductie. Inmiddels is de ooit gedomesticeerde[3] rotsduif in Amsterdam 'verwilderd' geraakt en leeft ze op veel verschillende plekken in de stad. Amsterdam, met haar vele hoge gebouwen en bruggen, is in de ogen van de duif vergelijkbaar met de oorspronkelijke rotsachtige omgeving, waardoor het een uitermate geschikte plek is om te leven en broeden.

Duiven in Amsterdam

Hoewel duiven en mensen relatief vredig samenleven in de stad, is er ook sprake van frictie. Bewoners kunnen hinder ondervinden van het luide en kenmerkende gekoer, nesten op balkons of overlast door duivenpoep.

---

1 https://www.amsterdam.nl/stadsarchief/stukken/dieren/duiven-dam-0/

2 https://ggdleefomgeving.nl/ongedierte-en-schadelijke-planten/duiven/

3 https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/Stadsduif?gclid=CjwKCAiAl4WABhAJEiwATUnEF9JQBVlgN5H7lYpDNERkbEU1NgyZ_zkOJZUvlJkbDuRpnHOrg3duJRoCBBEQAvD_BwE

Bovendien kan het leven van de duiven zelf verbeterd worden. Al jaren ontvangt de Partij voor de Dieren verontrustende signalen over de Amsterdamse stadsduif. De algemene gezondheid van de dieren in Amsterdam laat te wensen over. Met name pijnlijk afgeknelde, ontstoken en soms zelfs afgestorven pootjes is een groot probleem. Stringfoot, zoals dat fenomeen genoemd wordt komt zeer veel voor onder duiven in Amsterdam. En er zijn meer problemen: Amsterdamse stadsduiven kunnen last hebben van vergroeide snavels, gewrichtsproblemen, of lijden aan onderkoeling door de verminderde werking van de waterafstotende vacht en zijn bevattelijk voor allerlei ziektes (nierfalen en hart- en vaatziekten), die ook bij mensen voorkomen door het eten van ongezond voedsel. De welbekende patatduif. Daarnaast worden Amsterdamse duiven momenteel hooguit 3 à 4 jaar oud, terwijl een gezonde duif tot wel 20 jaar oud kan worden[4]. De dierenambulance ziet deze problemen ook; het vaakst trekt de dierenambulance namelijk uit voor de duif. In 2023 zijn maar liefst 3.693 van de 15.178 ritten gemaakt voor stadsduiven[5]. De Partij voor de Dieren is ontzettend blij met de dierenambulance, echter kunnen zij met de huidige capaciteit niet proactief op zoek naar duiven in de stad met stringfoot of andere aandoeningen. We vinden dan ook dat hier aandacht voor moet komen, naast de al aanwezige hulp in de stad.

Huidig beleid

In de evaluatie van de vorige Agenda Dieren werd benadrukt dat het "vanzelfsprekend" is om dieren "net zoals de mens, te beschermen tegen leed en welzijnsproblemen"[6]. Toch signaleert de Partij voor de Dieren dat de gemeente hier wat betreft de Amsterdamse duiven nog in tekortschiet. Daarnaast heeft de gemeente Amsterdam in april 2022 een algeheel voerverbod ingesteld voor duiven in de stad. Dit voerverbod heeft als doel om de toegenomen aantallen ratten in de stad, mede veroorzaakt door het vele afval op straat, in de hand te houden[7]. Bijkomende voordeel van het voerverbod zou, samen met het vergroenen van de stad en het beperken van (zwerf-)afval, ervoor moeten zorgen dat duiven het juiste voedsel nuttigen, een dieet van zaden, pitten en bloemknoppen, en daarmee gezonder worden[8]. Echter biedt dit nog geen tot weinig resultaat.

In plaats van een verbetering is in de afvalproblematiek recent juist een verslechtering te zien. Het aantal meldingen en klachten over zwerfvuil en overvolle afvalbakken in 2023 met 61 procent toegenomen ten opzichte van 2022[9]. En in de binnenstad is zeker het einde zoek: inwoners van het stadsdeel noemen het een 'vuilnisbelt'[10]. De invoering van het voerverbod heeft er bovendien niet toe geleid dat de ervaren overlast rondom ratten verholpen is. Volgens de GGD zijn de populaties ratten in Zuidoost juist nog nooit zo groot geweest[11]. Ook de in de Omgevingsvisie beloofde rigoureuze vergroening blijft voorlopig nog uit. In plaats van méér groen in de stad, laat de

4 https://kennis.cultureelerfgoed.nl/index.php/Duiven_-_overlast#:~:text=Duiven%20kunnen%20onder%20optimale%20omstandigheden,van%20drie%20tot%20zes%20jaar.

5 https://www.dierenambulance-amsterdam.nl/wp-content/uploads/2024/06/Jaarverslag-Dierenambulance-Amsterdam-2023-digitaal.pdf

6 https://openresearch.amsterdam/nl/page/78578/evaluatie-agenda-dieren

7 https://www.ggd.amsterdam.nl/ratten-overlast-plaagdieren/voerverbod-openbare-ruimte/

8 https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/11533563/1?connection_type=16&connection_id=751465, p.10

9 https://www.parool.nl/amsterdam/frustratie-over-vuilnis-van-amsterdammers-blijft-zelfs-als-je-het-juiste-gedrag-vertoont-levert-de-gemeente-te-vaak-niet~b357cd79/

10 https://www.parool.nl/columns-opinie/opinie-van-adriaan-van-dis-en-38-andere-amsterdammers-we-leven-op-een-vuilnisbelt-we-moeten-onze-bijdrage-aan-stadsreiniging-heroverwegen~b4cbd4a1/

11 https://www.parool.nl/amsterdam/ggd-luidt-noodklok-rattenplaag-in-amsterdam-zuidoost-is-nog-nooit-zo-erg-geweest~b7f9504b/

groenmonitor een ander beeld zien: een achteruitgang van 2 procent[12]. Dit alles zorgt ervoor dat er voorlopig onvoldoende gezond voedselaanbod is voor duiven, en ze genoodzaakt zijn om zwerfafval te blijven eten, met alle gezondheidsproblemen van dien.

Ook zijn er tot op heden nog steeds plaagdierbestrijders actief in de stad die jaarlijks naar schatting wel honderden duiven doden. Naast dat dit zeer dieronvriendelijk is, is al lang en breed bekend dat deze methode van duivenoverlast bestrijden volkomen ineffectief is. Een duivenpopulatie past zich namelijk altijd aan aan de beschikbare hoeveelheid voedsel. Als er duiven gedood worden, gaan de resterende duiven meer eieren leggen en is de populatie binnen 1 jaar vaak groter dan voor het doden van de duiven[13].

Gezien het bovenstaande is het duidelijk dat het huidige gemeentelijke maatregelenpakket ten aanzien van duiven op de korte termijn niet gaat bijdragen aan het welzijn van de stadsduif. Maar de nood van de stadsduif is hoog. Er is veel dierenleed als gevolg van stringfoot en verschillende ziektes. Wat kunnen we dan nu wel doen om de gezondheid van de stadsduivenpopulatie te verbeteren?

Gedomesticeerde status
De gedomesticeerde status van de duif is een belangrijk gegeven om in ogenschouw te nemen bij het opstellen van een nieuw duivenbeleid. Volgens Wouter Schaake, dierwetenschapper verbonden aan de universiteit Utrecht, moeten we duiven net als zwerfkatten en zwerfhonden zien als zwerfdieren, een gedomesticeerde diersoort die verwilderd is geraakt[14]. Alexandra Weyrather verbonden aan *Die Menschen für Tierrechte,* stelt bovendien dat het gevolg van domesticatie is dat de stadsduif een aantal genetische kenmerken heeft ontwikkeld die in grote mate zorgen dat duiven lijden aan ziektes en aan stringfoot[15]. (Zie afbeelding verderop).

Zo hebben duiven zich aangeleerd om jarenlang hetzelfde nest te gebruiken, vaker te broeden dan in de natuur zou gebeuren, vertonen zij minder agressief en territoriaal gedrag en zijn ze zeer gewend geraakt aan de mens. Het beleid dat het college momenteel voert lijkt zich erop te richten om de duif weerbaarder te maken[16]. Echter is het gevolg hiervan dat de gedomesticeerde duif de komende jaren veel onnodig zal lijden. Deze genetische gedragspatronen zijn namelijk niet zomaar verdwenen. De vraag is dan in feite of wij ervoor kiezen om duiven te laten lijden totdat zij deze gedragingen weer 'ontleren' of dat wij de gedomesticeerde status van de duif accepteren en ze gezien deze status de zorg geven die zij nodig hebben. De Partij voor de Dieren Amsterdam maakt een keuze voor het laatste om zoveel mogelijk dierenleed te voorkomen.

12 https://www.parool.nl/amsterdam/weer-minder-groen-in-amsterdam-vooral-in-buitenwijken-hakt-woningbouw-erin~bd696f18/

13 https://kennis.cultureelerfgoed.nl/index.php/Duiven_-_overlast#minder-voedsel

14 https://www.uu.nl/organisatie/faculteit-diergeneeskunde/over-de-faculteit/departement-population-health-sciences/dier-in-wetenschap-en-maatschappij/themas/dierenwelzijn/onderzoek-naar-duiventillen

15 Weyrather. "Basics for an efficient, animal welfare-friendly
city pigeon management in (large) cities in Germany. A manual for practical implementation", p. 4

16 https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/11533563/1?connection_type=16&connection_id=751465

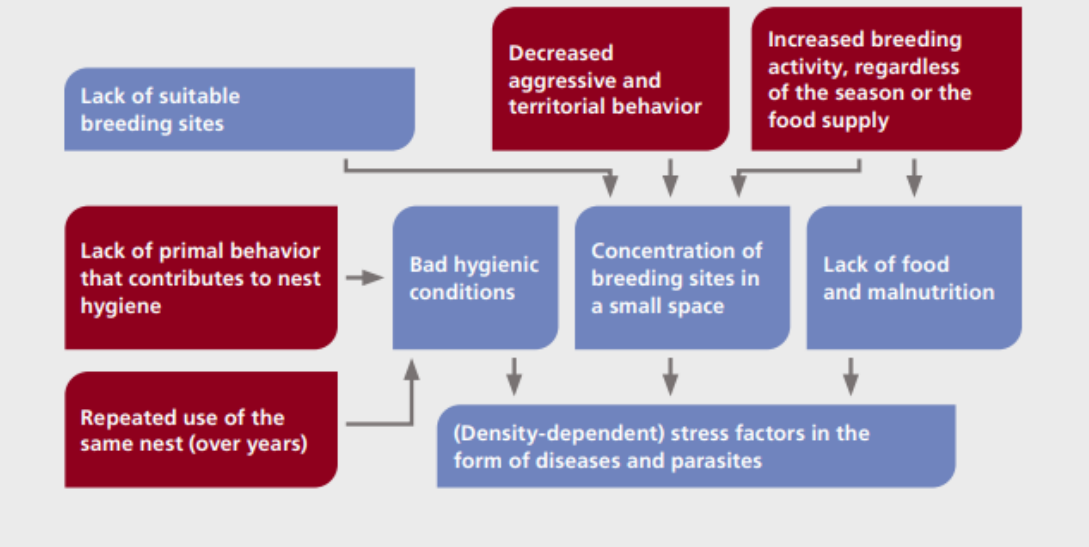

Uit: Basics for an efficient, animal welfare-friendly city pigeon management in (large) cities in Germany. A manual for practical implementation, p.4.

Stadsduivenbeleid

Om het hoofd te bieden aan de gezondheidsproblemen van stadsduiven stelt de Partij voor de Dieren daarom voor om een nieuw en verbeterd stadsduivenbeleid te maken voor Amsterdamse stadsduiven. Dit beleid behoort volgens de Partij voor de Dieren te bestaan uit verschillende concrete maatregelen, en niet enkel een voerverbod[17].

De maatregelen die de Partij voor de Dieren voorstelt:

1. <u>Duiventillen</u>

Duiventillen hebben een lange geschiedenis. Ze werden al in de middeleeuwen gebruikt om duiven te herbergen. De laatste jaren maken duiventillen echter een comeback in West-Europa. Duiventillen kunnen namelijk helpen de problemen rondom duiven in steden te verlichten door als broed-, verzorgings- en voederplaats te dienen. Augsburg was de eerste stad waar duiventillen werden geherintroduceerd in de jaren 90 en is inmiddels is het 'Augsburg model' een begrip geworden. Hierna volgden ook andere Duitse en Vlaamse steden, zoals Aken, Hannover en Kortrijk[18] en inmiddels zijn er ook in verschillende Nederlandse steden en dorpen duiventillen te vinden, waaronder in Winschoten[19], Rotterdam[20], Gouda[21] en Almere[22]. De Rotterdamse gemeenteraad heeft bovendien op 7 november jl. unaniem ingestemd met een voorstel van de Partij voor de

17 Weyrather. "Basics for an efficient, animal welfare-friendly city pigeon management in (large) cities in Germany. A manual for practical implementation", p. 5

18 https://www.nieuwsblad.be/cnt/nbra29112003_020

19 https://www.rtvnoord.nl/nieuws/82778/duiventil-op-stadhuis-winschoten-werkt

20 https://www.rotterdam.nl/duiventillen

21 https://www.ad.nl/gouda/wildgroei-van-duiven-onder-controle-dankzij-werk-van-ton-en-beatrijs-bij-duiventil-afschieten-heeft-geen-zin~a4bb1e5e/

22 https://youtube.com/watch?v=3Ol3xWKzRF4

Dieren om meerdere nieuwe duiventillen te plaatsen in de stad[23]. Wat al deze steden gemeen hebben is dat de ervaren overlast van duiven is afgenomen en dat de gezondheid van de dieren is verbeterd. Overigens heeft Amsterdam zelf ook een duiventil gehad welke in 2007 weg moest, waarvan de stadsdeelwoordvoerder in het Parool zei dat deze succesvol was[24].

De voordelen van duiventillen, zoals genoemd in onderzoeken, zijn talrijk. Hieronder lichten we een paar voordelen uit.

- De uitwerpselen van de dieren kunnen gemakkelijk opgeruimd worden en belanden minder op straat of op gebouwen en monumenten.

In de verschillende Nederlandse steden waar er duiventillen zijn is er in de afgelopen jaren enorm veel duivenmest geruimd uit de tillen. Zo wordt er in de duiventil in Zutphen wekelijks ruim 30 kilo[25] mest uit de duiventil geruimd. Dit zorgt ervoor dat er significant minder mest in de openbare ruimte belandt en dat logischerwijs er minder schoonmaak- en onderhoudskosten gemaakt hoeven te worden voor gebouwen, bruggen en monumenten.

- De duiven zelf zijn gezonder en minder bevattelijk voor ziektes

Waar duiventillen staan zijn duiven gezonder en minder bevattelijk voor ziektes[26]. Duiven krijgen bij een til namelijk vaak een dieet van zaden en pitten. Dit is voor hen het juiste voedsel. Het juiste voedsel zorgt ervoor dat de duiven gezonder zijn. Bovendien zullen ze minder vaak op drukke plekken foerageren omdat dit al voorhanden is in de duiventil. Zo erkent ook het college[27]. Dit leidt ertoe dat duiven minder vaak last hebben van stringfoot. Rotterdam ziet op dit laatste aspect positieve effecten: de draadvoet-problematiek lijkt iets afgenomen[28]. Daarnaast kunnen duiven bij een duiventil veel makkelijker verzorgd worden. Hiermee wordt een hoop onnodig dierenleed voorkomen.

- Mensen ervaren minder overlast van duiven in steden met duiventillen

Duiventillen zijn een effectieve methode om duiven en mensen in goede harmonie met elkaar te laten samenleven[29]. Ook in Zutphen is de impact groot, zo zegt een gemeentelijke ambtenaar: "De buurt is erg blij met onze inspanningen, zeker de winkeliers en horeca-exploitanten. De duivenoverlast in het centrum is bijna verdwenen."

Gezien al het bovenstaande stelt de Partij voor de Dieren voor om een pilot te starten met een duiventil op een geschikte locatie in Amsterdam, eventueel samen met hulporganisaties in de stad.

---

23 https://rotterdam.partijvoordedieren.nl/moties/motie-til-het-duivenbeleid-naar-een-hoger-plan

24 https://www.parool.nl/voorpagina/duiventil-op-de-bijenkorf-moet-weg~b996ed41/

25 https://www.gelderlander.nl/zutphen/nu-nog-wekelijks-30-kg-poep-in-duiventil-zutphen-straks-poepen-de-duiven-weer-de-hele-stad-onder~ae1523ca/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F&cb=8dad853e-d133-4a35-97cb-082a2385f483&auth_rd=1

26 https://www.uu.nl/organisatie/faculteit-diergeneeskunde/over-de-faculteit/departement-population-health-sciences/dier-in-wetenschap-en-maatschappij/themas/dierenwelzijn/onderzoek-naar-duiventillen

27 https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/11533563/1?connection_type=16&connection_id=751465

28 https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/11533563/1?connection_type=16&connection_id=751465

29 https://www.rtvnoord.nl/nieuws/82778/duiventil-op-stadhuis-winschoten-werkt

Uit onderzoek moet blijken welke locatie hiervoor het meest geschikt is en waar de nood van de stadsduif het hoogste is. De gemeente onderzoekt ook hoe de dagelijkse verzorging van deze duiventil tot stand kan komen; ook hier kunnen kinderboerderijen of dierenhulporganisaties wellicht uitkomst bieden. Indien de pilot succesvol is, ziet de Partij voor de Dieren de duiventillen graag uitgebreid naar andere delen van de stad.

2. Duivenredteam

Ben je op de Dam, de Nieuwmarkt of een andere drukke plek in de stad waar veel duiven zich bevinden dan zou iedere Amsterdammer eens goed naar de duiven moeten kijken. Je zult daar namelijk vaker wel dan niet een duif treffen met een afgestorven of gewond pootje. Door het vele zwerfafval op straat en de neiging van duiven om op de grond te foerageren voor voedsel raken de pootjes van duiven verstrikt. Dit fenomeen staat beter bekend als stringfoot. Stringfoot komt heel vaak voor en bezorgt duiven ontzettend veel pijn. Dit terwijl het relatief eenvoudig is om een duif te 'destringen', dus de pootjes bevrijden van de draden en vervolgens te verzorgen.

Hoewel de dierenambulance het vaakste rijdt voor gewonde duiven en zeer goed werk verricht is het niet de werkwijze van de dierenambulance om los van het rijden op meldingen proactief de stad in te gaan om op zoek te gaan naar duiven met klachten zoals stringfoot, en is Amsterdam daar nu voor afhankelijk van vrijwilligers. Daarnaast is het voor Amsterdammers zelf ontzettend lastig om een duif te vangen alvorens de dierenambulance te bellen, zonder kennis van zaken lukt dat eigenlijk amper.

De Partij voor de Dieren stelt daarom voor om een nieuw duivenredteam te starten en te financieren dat proactief in de stad op zoek gaat naar duiven met klachten, idealiter in samenspraak met de dierenambulance of andere dierenhulporganisaties, zodat veel meer duiven geholpen kunnen worden bij stringfoot of andere ziektes. We vragen de wethouder hier verschillende mogelijkheden voor te onderzoeken, waarbij de voorkeur uitgaat naar het onderbrengen van dit team binnen de bestaande hulpketen.

3. Duivenopvang

Naast een duivenredteam zal er ook meer capaciteit moeten komen ten aanzien van opvang. Duiven die nu bij ziekte of stringfoot door de Dierenambulance worden opgehaald gaan, als de problemen niet tijdig kunnen worden opgelost, naar Wildopvang de Toevlucht. De Toevlucht vangt echter vele diersoorten op en er zouden, wanneer we proactief zieke duiven (bijv. met stringfoot) willen helpen, capaciteitsproblemen kunnen ontstaan. Een opvang gespecialiseerd in duiven, waar duiven voor een lange periode verzorgd kunnen worden om vervolgens weer uitgezet te worden, of uitbreiding van bestaande opvangcapaciteit, kan veel dierenleed voorkomen.

4. Alternatieve werkwijze NS

De Nederlandse Spoorwegen (NS) vangt en doodt duiven in het kader van 'dierplaagbeheersing'. Dit kwam aan het licht door vragen van de Partij voor de Dieren fractie in Utrecht[30]. Uit navraag bij de NS blijkt dat in Amsterdam dezelfde aanpak wordt gehanteerd als in Utrecht. De fractie van de

30 https://utrechtgemeente.partijvoordedieren.nl/vragen/mondelinge-vragen-2

Partij voor de Dieren is van mening dat deze praktijken ineffectief zijn en bovendien zeer dieronvriendelijk en pleit voor een onderzoek naar alternatieven. De Partij voor de Dieren heeft het college daarom eerder verzocht om in gesprek te gaan met de NS en Prorail over het vangen en doden van duiven, maar helaas heeft dit er nog niet toe geleid dat de NS haar werkwijze aanpast. Door middel van dit initiatiefvoorstel verzoekt ondergetekende het college opnieuw om in gesprek te gaan met de NS om te komen tot een alternatieve werkwijze waarbij er geen duiven meer gedood worden op stations, spoorbruggen e.d.

5. Communicatiecampagne

Om dit beleid tot een succes te maken is er bovendien een cultuuromslag nodig. Helaas hebben duiven een negatief imago aangemeten gekregen. Zo zouden duiven vies zijn of ziektes verspreiden, terwijl in de praktijk duiven vrijwel géén ziektes verspreiden[31]. In plaats van duiven te zien als last of zelfs 'ongedierte', is het noodzakelijk dat wij duiven weer gaan beschouwen als wat ze simpelweg zijn; net zo'n onderdeel van de stad als de mens en alle andere dieren die hier leven. Door een communicatiecampagne te starten is het mogelijk om dit heersende beeld bij te stellen. Graag ziet onze fractie dat er via de gemeentelijke communicatie- kanalen op een positieve manier over duiven gecommuniceerd wordt. Te denken valt aan een serie over duiven op sociale media, communicatie via de website of via de stadsdeelkranten.

Uit antwoorden op technische vragen die de Partij voor de Dieren gesteld heeft blijkt dat er momenteel maar weinig gecommuniceerd wordt over duiven richting de inwoners van Amsterdam. Dit terwijl elke Amsterdammer op dagelijkse basis met ze te maken heeft. Bijvoorbeeld door een nestelende duif op je balkon of tijdens een wandeling door de binnenstad. Om de stad duifvriendelijk te maken is het van belang dat Amsterdammers voldoende kennis hebben over deze dieren en wat ze kunnen doen wanneer ze een duif in nood zien.

Hierbij is het extra van belang dat er specifieke aandacht komt voor zwerfafval. Dit is namelijk de grootste oorzaak van stringfoot en andere gezondheidsklachten bij duiven. De wethouder kan dit meenemen in de informatiecampagne rondom zwerfafval en dieren n.a.v. de aangenomen motie[32] bij de Agenda Dieren. Ook dient er over alle nieuwe maatregelen, het duivenredteam en de duiventil gecommuniceerd te worden. Het is van belang dat bewoners op de hoogte worden gesteld van de nieuwe maatregelen voor het succes van de maatregelen.

Naast de eerdergenoemde problemen en het negatieve imago kent de stadsduif nog vele andere problemen door toedoen van de mens. Zo moet de dierenambulance meerdere keren per dag uitrijden voor duiven die verstrikt raken in netten op balkons die de duiven moeten weren, komen ze verstrikt te zitten in draad en haakjes van hengelaars en worden ze nog altijd massaal gevoerd met (wit-)brood wat voor vogels ontzettend ongezond is. We roepen de wethouder op het bovenstaande mee te nemen in de communicatiecampagne, te onderzoeken of er een verbod op de duifwerende netten kan komen en het gebruik van deze netten in de openbare ruimte en bij gemeentelijke panden te stoppen.

31 https://ggdleefomgeving.nl/ongedierte-en-schadelijke-planten/duiven/

32 https://amsterdam.partijvoordedieren.nl/moties/motie-inzake-start-een-bewustwordingscampagne-rond-dieren-en-zwerfafval

6. Educatieprogramma's

Naast de juiste communicatieinzet is het van belang dat er extra educatiemogelijkheden zijn over de stadsduif voor specifieke groepen. Deze educatieprogramma's moeten erop gericht zijn om het beeld dat bestaat over duiven als vieze en ziekteverspreidende dieren weg te nemen. Graag ziet de Partij voor de Dieren dat er samen met professionals uit het veld werk wordt gemaakt van een lesprogramma voor scholieren. Hierbij kan gedacht worden aan wandelingen naar plekken waar veel duiven zijn (onder begeleiding van een expert) of een dagje meedraaien in de duiventil. Ook voor mensen die in opdracht van de gemeente in de openbare ruimte werken worden er trainingen georganiseerd waar verschillende experts zoals bijvoorbeeld Vivan Goërlich, Wouter Schaake en Maite van Gerwen vertellen over de juiste omgang met duiven (en eventueel andere dieren in de openbare ruimte).

Postduiven
Dan vraagt de Partij voor de Dieren tot slot speciale aandacht voor de verweesde postduiven in Amsterdam. De dierenambulance ziet veel geringde duiven die de weg naar huis kwijtraken en opgenomen worden in de duivenpopulatie. Waar de gewone stadsduif een zwerfdier is, zijn postduiven echt huisdieren. Ook volgens Ecomare[33] moet je postduiven beschouwen, en behandelen als huisdieren en zijn ze (nog) minder zelfstandig dan de andere duiven in onze stad. We zouden graag zien dat de wethouder het gesprek aangaat bij het rijk rondom preventie en over bewustwording over de gevolgen van de duivensport.

Dekkingsvoorstel
De maatregelen zoals hierboven voorgesteld zullen niet zonder kosten zijn. Een schatting leert de Partij voor de Dieren dat het plaatsen van een duiventil ongeveer €10.000 incidenteel kost plus circa €6.000 structurele kosten[34]. De kosten voor het optuigen van een duivenredteam en –opvang schat ondergetekende tussen de €50.000 en €100.000. Ervaringen uit andere steden met een uitgebreid duivenbeleid leert ons echter dat veel van de gemaakte kosten zichzelf terugverdienen. Zo worden er momenteel volop in de stad kosten gemaakt voor reiniging en herstel van door duivenmest aangetasten monumenten, bruggen en kunstwerken. Stadsherstel was bijvoorbeeld in 2021 € 3,8 miljoen euro kwijt aan onderhoudsuitgaven in Amsterdam. De kosten voor het geplande dagelijks onderhoud aan kunstwerken en monumenten in de openbare ruimte bedraagt voor 2023 €850.000. Ook bruggen worden jaarlijks aan de onderzijde en zijkanten gereinigd en bij beweegbare bruggen wordt ook de brugkelder van (duiven)poep en andere vervuilingen ontdaan, ook hier kan op bespaard worden.

Wanneer we met behulp van ons voorstel kunnen spreken van een gezondere duivenpopulatie, waar duiven broeden op geschikte plekken zoals in een duiventil is te verwachten dat de onderhoudskosten aan monumenten, bruggen, kunstwerken of anderszins objecten in de openbare ruimte structureel zullen afnemen. Als laatste kan er ook worden bespaard op duivenwerende maatregelen, die nu nodig zijn voor het tegengaan van de overlast

33 https://www.ecomare.nl/verdiep/blog/rare-jongens-die-postduiven/

34 Weyrather. "Basics for an efficient, animal welfare-friendly
city pigeon management in (large) cities in Germany. A manual for practical implementation", p. 15

Conclusie
Met voorliggend voorstel voldoet de gemeente volledig aan de zorgplicht die ze heeft ten aanzien van de duiven in de stad. Educatie en de juiste communicatie inzet kan ervoor zorgen dat het aantal duiven in nood afneemt, en dat Amsterdammers een betere relatie met het dier ontwikkelen, wat ten goede komt aan het welzijn van duiven. Een pilot met een duiventil kan er direct voor zorgen dat vele duiven het juiste voer eten, minder gemakkelijk stringfoot oplopen en makkelijker verzorgd worden. Voor duiven in de knel kunnen het duivenredteam en -opvang voor de dieren een groot verschil maken in het leven van duizenden duiven, waardoor ze niet langer korte, ongezonde en pijnlijke levens hoeven te leiden. Til het Amsterdamse duivenbeleid naar een hoger niveau en laten we ervoor zorgen dat Amsterdam een duifvriendelijke stad wordt.